

[Johannes Hansen.]

til 500, 600 og 650 Kr. og i et enkelt Tilfælde op til 700 Kr., som absolut staar paa Højde med den Jord, som vi den Gang gav 500 og lidt over 500 Kr. for, og den Stigning, der dér har fundet Sted, kan man i hvert Fald ikke sige er saa forbavsende stor, som de ærede Medlemmer gerne vil give Udtryk for. Hvad der er betydelig værre, men det kan man dog i og for sig ikke lægge Jorden til Last, det er Bygningspriserne. Naar jeg tænker paa, at i 1915 kunde jeg bygge min Ejendom for 5 000 Kr., medens en Ejendom af lignende Størrelse i Dag koster godt 9 000 Kr., saa er der her en væsentlig Forskel, som vi dog ikke kommer udenom, selv om vi gennemfører en Ekspropriationslov.

Saa tales der saa overordentlig meget om Besiddelsesformen. Nu vil jeg sige, at naar det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen vilde mene, at det, vi særlig fra vor Side havde slaaet ned paa, var Besiddelsesformen, Fæsteformen i Modsætning til Selvejerformen, saa er det ikke saa ganske rigtigt. Hvad vi særlig fra vor Side har vendt os imod, er Ekspropriationen af Jorden, fordi vi mener, det er en Retskrænkelse, og det gælder ikke alene de store Jordbrugere, men heldigvis rækker denne Retsfølelse ogsaa langt ned blandt de mindre Jordbrugere; vær overbevist om det! Nej, naar der tales saa meget om, at det skulde være saa meget skønnere at besidde en Ejendom under Fæsteformen — eller vi behøver ikke at bruge dette Udtryk, vi kan blot sige, at faa en Ejendom udstykket efter 4. Oktober-Loven i Modsætning til den gamle Husmandslov —, ja, saa ligger Forholdet dog saa usigeligt klart. Det er ikke saa forfærdelig vanskeligt at forstaa, at naar Statsmagten kommer og siger til en Mand: du kan faa denne Jord her mod at forrente den Sum, som nu en Gang de lokale Vurderingsmænd ansætter Jorden til i Grundskyld, og til en anden Mand: du kan købe et Stykke Jord her, men for den Jord skal du ikke alene betale, hvad vi har betalt, men du skal ogsaa betale de Omkostninger, vi har haft af denne Jord, saa er det alligevel en meget stor Fristelse at udsætte den unge Mand for. Det maa dog ærede Medlemmer kunne forstaa, at det aldeles ikke er, fordi denne Brugsform skulde være saa meget bedre, men de kommer ind i denne Brugsform under helt andre Vilkaar, paa en meget lettere Maade, og Sagen er jo nu endelig den, at de Mennesker, der skal købe eller komme i Besiddelse af et saadant Stykke Jord, ikke

er saa forfærdelig beslaaet med Penge, i al Almindelighed er de det ikke, og som Følge deraf vælger de i mangfoldige Tilfælde den Form, hvorunder de lettest kommer ind. Det er aldeles ikke noget Udtryk for, at denne Form skulde være saa meget bedre end den anden, ikke paa nogen som helst Maade, men disse to Love virker ikke paa samme Maade; de, der besidder Brug efter disse to Love, kommer ikke til at arbejde paa lige Vilkaar.

Dernæst er der ogsaa i disse Lovforslag foreslaaet, at der skal oprettes kommunale Jordudvalg. Nu skal jeg ikke sige saa forfærdelig meget om det, men Sagen er jo i Virkeligheden den, at der ganske afgjort ikke ude omkring i de danske Kommuner er nogen særlig Trang til at faa oprettet disse kommunale Jordudvalg. Men ogsaa her maa der jo være sket en Tuskhandel, for Socialdemokratiet var i Virkeligheden imod dette, da det radikale Venstre forelagde sine Lovforslag i Fjor. Ordføreren for Socialdemokratiet, det ærede Medlem Hr. Olufson, udtalte sig i Fjor imod denne Fremgangsmaade. I Rigsdagstidende for 1928—29, Sp. 4063, staar der lidt, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil citere. Det ærede Medlem Hr. Olufson udtaler dér om det radikale Venstres Forslag, at de er „en lille Smule farlige“, og han siger videre om disse Forslag:

„Men for at fremme den begaar de noget, som efter vor Mening er absolut forkasteligt. De tager Jordfondens Midler og stykker dem ud i ganske smaa Portioner, hvorved den vil tabe en stor Del af den Virkning, den vil kunne faa, hvis den bliver liggende under Statens Administration og Statens Indsigt. Men de begaar tillige en anden Fejl, idet de ved paa denne Maade at svække Jordfonden vanskeliggøre Startvilkaarene for dem, der er daarligere stillet end Gaardmandsklassens Børn.“

Saaledes saa Socialdemokratiet altsaa paa disse Jordlove i Fjor. Det ærede Medlem Hr. Olufson gav heroppe fra denne Talerstol Udtryk for, at saadan var Forholdet. Nu er Socialdemokratiet gaaet med til dette, og det radikale Venstre er gaaet med til Ekspropriationen. Det kunde tyde paa, at de to Partier er kommet til en Forstaaelse, de har afsluttet en Handel, og saa vil de prøve paa, om de kan faa denne Handel ført igennem Rigsdagens to Ting. Det kunde jo tænkes, at det kunde volde dem nogle Vanskeligheder. Det er ikke aldeles afgjort, at det vil kunne lade sig gøre for dem.